Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ №17 (92) 27 СЕРПНЯ 2021 РОКУ

Бірки, Білоцерківка й Рокита відзначили Дні села

І. В. Лещенко вручає Подяку сільської ради жителю Білоцерківки Г. Г. Теличку.

На святі у Білоцерківці глядачів частували короваєм.

Жителі нашої громади продовжують відзначати Дні народження своїх сіл.

За час, що минув від виходу попереднього числа нашої газети, відбулося аж три такі свята: 14 серпня, на Маковія, День села відзначили Бірки, через тиждень, 21 серпня – Білоцерківка, а наступного дня – Рокита.

І хоча на перший погляд може здатися, що відбуваються ці свята за схожим сценарієм, усі вони різні, усі оригінальні та самобутні. Особливого колориту їм надають самодіяльні сценаристи, артисти, самобутні майстри, кулінари та інші учасники дійства. Тому й свята колоритні та неповторні, як неповторна кожна місцевість нашого краю, кожне село, як неповторні жителі окремих населених пунктів та їхні таланти.

Та особливо незвичайним був День села в Білоцерківці. Свято головного населеного пункту нашої громади відзначили цілою низкою заходів, навіть концертів було два: спочатку виступили самодіяльні артисти з громади, а потім – запрошені гості – легендарний полтавський гурт «Краяни». Це постійний спонсор усіх заходів у Білоцерківці, депутат обласної ради Віктор Володимирович Кордубан зробив землякам музичний подарунок до свята, запросивши відомий колектив у Білоцерківку. Докладніше про святкування Днів села у Бірках, Рокиті й Білоцерківці **читайте на стор. 4-5.**

«А вересень сонячний сріблом дзвінка родину учнівську до школи склика»

Шановні школярі, батьки, вчителі!

Добігає кінця літо, й уже за кілька днів у всіх навчальних закладах пролунають перші дзвоники та почнеться новий навчальний рік.

Бажаю всім школярам та студентам, щоб він став для вас яскравим та успішним, приніс багато відкриттів, звершень і блискучих перемог. Учіться, дійте, мрійте, працюйте, старайтеся, вірте і перемагайте! Без сумніву, ми, дорослі, а особливо – батьки та вчителі – підтримаємо вас у бажанні осягнути секрети наук і допоможемо в усіх починаннях.

Усім педагогам громади бажаю в новому навчальному році терплячості, мудрості, наполегливості, успіхів, удачі, задоволення від вашої нелегкої праці і, звичайно, вдячності від учнів.

Успішного навчального року вам, дружної атмосфери, цікавих подій, постійного прагнення бути кращими, ніж учора, й чудових результатів!

Віктор КОРДУБАН,
голова ради директорів ПП «Білоцерківська агропромислова група», депутат Полтавської обласної ради.

Із 1 вересня! З Днем знань!

Традиційно 1 вересня в Україні відзначають День знань та початок нового навчального року.

Вітаю всіх жителів громади, а особливо – учнів, студентів, їхніх батьків і педагогів із цим святом!

Перший дзвоник – це хвилююче й урочисте свято, адже саме з нього починається незвіданий, цікавий і водночас нелегкий шлях до пізнання, до нових звершень, до самостійного життя. Хай цей найголовніший день вересня запам'ятається трепетним хвилюванням, незабутньою зустріччю з учителями та однокласниками, усмішками й радістю. Бажаю всім міцного здоров'я, гарних друзів, наполегливості та старання, а головне – щирого прагнення до нових знань. Хай попереду на вас чекає багато цікавого, кожен урок дарує відкриття, а новий навчальний рік буде кращим за попередній і всі ваші мрії та бажання стануть реальністю!

Оксана КОРДУБАН,
генеральний директор ПП «Білоцерківська агропромислова група», депутат Білоцерківської сільської ради.

Шановні жителі громади!

1 вересня пролунають перші дзвоники у всіх навчальних закладах, розташованих на території Білоцерківської ТГ.

Для когось новий навчальний рік буде першим, для когось – останнім чи черговим. А для дорослих 1 вересня – добра нагода згадати шкільне життя і той час, коли найстрашнішою подією була двійка, а найскладнішою роботою – контрольна.

Бережіть у своїй пам'яті шкільні роки як неоціненний дарунок долі, не забувайте вчителів, які навчали не лише основам своїх предметів, а й життєвій мудрості.

Користуючись нагодою, хочу подякувати всім педагогам громади за вашу титанічну працю, за те, що виховуєте справжніх патріотів держави. Хай вам щастить! Здоров'я, благополуччя, злагоди й розуміння в родинах!

А всім школярам бажаю успішного навчання, бути ініціативними, творчими й наполегливими, сповна насолоджуватися кожним днем, проведеним у школі, й пам'ятати, що незабаром і вони стануть дорослими людьми.

Іван ЛЕЩЕНКО,
Білоцерківський сільський голова.

Небайдужі підприємці з Білоцерківки зробили подарунок односельцям до Дня незалежності

Напередодні Дня незалежності в Білоцерківці розпочалися ремонтні роботи на відрізку вул. Першотравневої від магазину-кафе «Берізка» (поряд із Будинком культури) до автотраси Київ – Харків та на частині вул. Лесі Українки.

Це соціальний проект, який ініціював депутат обласної ради, голова ради директорів ПП «Білоцерківська агропромислова група» Віктор Володимирович Кордубан. Його підтримали Білоцерківська сільська рада та приватний підприємець Володимир Миколайович Рясний. Останній, зокрема, надав свою потужну техніку для виколнання ямкового ремонту на вул. Першотравневій. Асфальт закупив В. В. Кордубан.

В. В. Кордубан власною технікою і власним коштом організував підготовчі роботи на вул. Лесі Українки.

– На цій вулиці планується в недалекому майбутньому покласти бруківку, – пояснює заступник директора з генерального будівництва ПП «БіАГР» Павло Іванович Охрей. – *Хто виконуватиме роботи, поки невідомо: сільська рада має оголосити тендер та вибрати на конкурсній основі виконавця. Поки що будівельники ПП «БіАГР» виконують підготовчі роботи: зняли дорожнє покриття, завезли щебінь, пісок і готують основу для покладення бруківки. Віктор Володимирович хоче пришвидшити процес і взяти на себе частину витрат із бюджету сільської ради.*

Кипить робота на вул. Лесі Українки.

Щодня роботи виконують 8 одиниць техніки та близько 20 працівників ПП «БіАГР».

Щодня роботи виконують близько 8 одиниць техніки й близько 20 працівників підприємства.

Незабаром обидві вулиці невпізнано зміняться. Ось такий подарунок до Дня села та Дня незалежності України підготували для своїх односельців небайдужі підприємці з Білоцерківки.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Вдало поярмаркували

Народний аматорський фольклорний ансамбль «Яснозір'я» виступає на Дні села Бірки.

Виступ народного аматорського вокального ансамблю «Струмочок» на Дні села Білоцерківка.

Народний аматорський фольклорний ансамбль «Горлиця» на Сорочинському ярмарку.

17–22 серпня 2021 року в с. Великі Сорочинці після дворічної перерви вирував Національний Сорочинський ярмарок.

Якщо раніше на ярмарок їздили скуплятися, то зараз це – яскраве свято народних традицій та обрядів. Тут виступають артисти, відбуваються огляди-конкурси художньої самодіяльності.

Традиційно в рамках Сорочинського ярмарку проводять обласний огляд-конкурс фольклорних ансамблів, народних музик, гармоністів та бандуристів «Чиста криниця». Активними учасниками й переможцями цього заходу неодноразово були творчі колективи нашої громади.

Цього року поїхали «ярмаркувати» три народні аматорські ансамблі Білоцерківської ТГ: фольклорний ансамбль «Яснозір'я» (художній керівник заслужений працівник культури України Василь Моспан), фольклорний ансамбль «Горлиця» (Тетяна Іващенко), вокальний ансамбль «Струмочок» (Валентина Моспан).

Участь в огляді-конкурсі «Чиста криниця» взяли кілька десятків творчих колективів та виконавців із усієї області. Проте всі три наші колективи повернулися з ярмарку з дипломами: «Яснозір'я» та «Горлиця» – першого ступеня, а «Струмочок» – третього.

Вітаємо учасників ансамблів із вагомими здобутками!

Незалежність очима дітей

З нагоди 30-ї річниці Незалежності України по всій країні відбулася низка різноманітних акцій.

24 серпня о 14.00 одночасно в усіх куточках України почалася національна арт-подія, яку організувала Програма USAID «Мріємо та діємо». Молодь із усієї України — від маленьких до великих населених пунктів — мала об'єднатися в команди та спільно намалювати, чим вона пишається в своїй державі.

Дізнавшись про заплановану акцію, молода активна вчителька з Красногорівського ЗЗСО І—ІІІ ступенів Леся Станіславівна Каленіченко вирішила залучити до неї своїх учнів. Діти активно відгукнулися на пропозицію. Спочатку відбувся онлайн-тренінг, на якому учасники ознайомилися з особливостями акції. Потім потрібно було повідомити владу та громадськість про свій задум. Виконавши ці умови, учасники безкоштовно отримали від організаторів арт–бокси (полотно, фарби та пензлі). А в День незалежності красногорівська команда «Smart Team» – 11 школярів та четверо дорослих – із 14.00 до 19.00 створили спільний малюнок. В акції взяли участь 120 команд з України, зокрема 4 з Полтавщини.

Зараз триває онлайн-голосування, за результатами якого громадяни оберуть три найкращі малюнки. Саме їх згодом допоможуть перетворити у мурал у громадах-переможцях.

Хочете, щоб у нашій громаді з'явився такий мурал? Голосуйте за хеш-тегами:

#mriemotadiemo

#МолодьінUA.

Учасники акції та їхня робота.

До нового навчального року готові

Добігає кінця літо, й за кілька днів навчальні заклади нашої громади радо зустрінуть учнів.

Та якщо для дітей літо – це пора активного відпочинку, то для дорослих – період інтенсивної праці, коли традиційно відбуваються планові ремонти в школах, дитячих садках, оновлюються засоби для навчання, інвентар, меблі.

Багато років фарбу для ремонтів, інші матеріали, а подекуди й меблі купували батьківські комітети. Однак після утворення об'єднаної територіальної громади ситуація докорінно змінилася. Тепер про те, щоб учні навчалися в затишних класах, дбають не їхні батьки, а Білоцерківська сільська рада.

Косметичні ремонти

– 2014-го чи, може, 2015 року, коли ще не було Білоцерківської ОТГ, завдяки одному депутату в нашій Бірківській школі було встановлено пластикове вікно, – пригадує директорка Бірківського ЗЗСО І—ІІІ ступенів, депутатка Білоцерківської сільської ради, голова постійної комісії з питань освіти, охорони здоров'я та соціального захисту населення, культури, молоді і спорту Ольга Товкач. *– Ми дивилися на те вікно, як на диво! І ось якось в учительській хтось із педагогів мрійливо сказав: «А уявляєте, якби всі вікна в школі поміняти на пластикові». У відповідь усі дружно засміялися. Це видавалося нам чимось нереальним і фантастичним! Так само було і з покрівлею. Багато років ми страждали від того, що вона постійно протікала. Мокріла стеля на другому поверсі, псувалися стіни, меблі… Тільки-но вдасться домовитися та залатати одне місце, як починає протікати вже в іншому… Про те, щоб повністю замінити покрівлю, ми навіть не мріяли. І ось позаторік Білоцерківська сільська рада виконала капітальний ремонт нашого закладу, причому не лише поміняла старий руберойд на металочерепицю, а й змінила конфігурацію даху. Й усі вікна тепер у нас пластикові!*

Цього року, як і торік, у закладі виконали лише невеликий косметичний ремонт: побілили стіни, пофарбували підлогу, парти тощо. Фарбу й вапно закупив відділ освіти, молоді та спорту, а безпосередньо роботи виконували батьки учнів, учителі та працівники закладу.

Ольга Дмитрівна проводить невеличку екскурсію закладом, який із готовністю чекає на учнів. І стіни, й підлога аж сяють після щойно виконаного ремонту. А для першачків закупили ще й нові меблі. Є й жалюзі на вікна, але на момент нашого відвідування закладу їх ще не встигли встановити. У деяких класах на стінах поклеєні шпалери, а на вікнах висять вишукані штори. Це батьківські комітети окремих класів, розповідає директорка, вирішили створити для своїх дітей комфортніші умови. Батьки склалися гуртом та виконали додатковий ремонт.

– Як на мене, то штори на вікнах – це незручно та несучасно, – вважає О. Д. Товкач. *– Набагато зручніше, коли на вікнах ролети або жалюзі. Фарбована підлога – це теж уже пережиток минулого. У нас в одному класі коштом районного відділу освіти послали лінолеум. Він служить нам уже багато років! Таку підлогу зручно мити й не треба щороку фарбувати. Вона повністю окуповується вже за два-три роки. Та й естетичніший вигляд набагато кращий.*

Схожа ситуація і в інших навчальних закладах громади: там, де кілька років тому виконали капітальні ремонти, цього року обмежилися лише косметичними. Наприклад, у Красногорівському ЗЗСО І—ІІІ ступенів побілили стіни, пофарбували підлогу в класах, коридорах, спортивній залі. Працювали окремі батьки, вчителі, персонал закладу.

Заступниця директора, вчителька фізкультури Вікторія Михайлівна Омелич та її колега Юрій Григорович Каленіченко з гордістю показують побілену та пофарбовану спортивну залу. Кілька днів обоє вчителів та техпрацівник Олег Вікторович Сидоренко, перекваліфікувавшись на малярів-штукатурів, не злазили з помостів, які встановили працівники відділу благоустрою, й білили стелю та верхню частину стін, а потім фарбували нижню частину стін і підлогу. Й усе для того, щоб у новому навчальному році їхні учні із задоволенням займалися на уроках фізкультури, а після занять тренувалися в секціях.

Як повідомила начальниця відділу освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради Людмила Володимирівна Якименко, на фарбу для навчальних закладів громади витратили 103851 грн, вона була придбана із застосуванням спрощеної закупівлі. Крім того, придбали знаряддя для фарбування на суму 4300 грн та розчинники (3500 грн).

Їдальню все одно відремонтують

Складніша ситуація в тих навчальних закладах, які лише нещодавно перейшли під юрисдикцію Білоцерківського відділу освіти. Виконати в них капітальні ремонти «одним махом» неможливо: не вистачить ні коштів, ні ресурсів. Отож вирішили спочатку розв'язати найнагальніші проблеми.

Так, у Рокитянському ЗЗСО І—ІІІ ступенів часто виходила з ладу електроплита. Працівники відділу благоустрою вже втомилися її ремонтувати! Влітку в харчоблоці встановили нову електроплиту з духовою шафою та витяжку в їдальні.

А ще в закладі відремонтували каналізаційну мережу, замінивши частину труб та комплектуючих, установили три металопластикових вікна. Усе це придбали коштом місцевого бюджету.

– Цього року стільки всього закупили для нашого закладу, що я й досі не можу оговтатися, – говорить директорка Рокитянського ЗЗСО І—ІІІ ступенів Наталія Василівна Борблик. *– Відділ освіти повністю забезпечив нас фарбою, і навіть кисті, валики та інші засоби для фарбування не забули купити. Батьки й працівники школи пофарбували водоемульсійною фарбою стелі й стіни в класах, панелі в коридорах, підлогу повсюди. А для одного класу закупили шпалери. Такого ремонту, як цього року, наш заклад ніколи не бачив! Звичайно, в нас залишилися певні проблеми, але ж ми прекрасно розуміємо, що за один раз їх усі вирішити неможливо.*

У Попівському ЗЗСО І—ІІ ступенів планували, крім поточного ремонту класів, виконати й ремонт їдальні – вона перебуває у вкрай незадовільному стані. Свого часу Рокитянська сільська рада обмежилася тим, що закупила для їдальні нові столи.

Відділ освіти, молоді та спорту на підставі розробленої кошторисної документації на ремонт їдальні підготував документи та відповідно до чинного законодавства оголосив спрощену закупівлю на послуги з ремонту, але, на жаль, ніхто не відгукнувся.

– Чому не було учасників, сказати важко, можливо, через стислі строки виконання робіт (їх планували виконати до 1 вересня). У процесі проведення закупівлі замовник не має доступу до інформації про наявність або відсутність учасників, – пояснює начальниця відділу Людмила Володимирівна Якименко.

Людям, далеким від тендерних процедур, важко зрозуміти, чому упродовж літа будівлю так і не відремонтували, хоча запланували ці роботи й виділили на них кошти. Справа в тому, що проведення тендеру – процедура доволі складна, а головне – тривала. Спочатку треба було обміряти приміщення та визначитися з обсягами робіт і необхідними матеріалами, потім розробити кошторисну документацію. Лише після цього фахівці готують документацію закупівлі, розробляють проект договору, потім публікують оголошення й чекають, коли на нього відгукнуться фірми, що займаються ремонтом. І лише коли мине обумовлений термін, обирають найкращу з-поміж фірм, які зголосилися виконати послуги. Якщо ж на оголошення ніхто не відгукнувся, вважається, що тендер не відбувся й потрібно проводити його знову.

Тендерну систему запровадили в Україні для того, щоб запобігти корупції. Важко сказати, наскільки це вдалося. Однак проведення тендерів значно ускладнило закупівлі. Принаймні, вимагає більше часу.

Попівський заклад освіти зустрічає новий навчальний рік із невідремонтованим приміщенням їдальні. Там лише за спонсорські кошти замінили два старі вікна на металопластикові та коштом місцевого бюджету придбали витяжку для їдальні.

– Звісно, дуже прикро, що через тендер ми згаяли час, який уже не повернеш. Та в роботі, на жаль, постійно виникають якісь непередбачені обставини, що значно ускладнюють життя. Але ж від цього нікуди не подінешся,– говорить Білоцерківський сільський голова Іван Васильович Лещенко. *– А приміщення їдальні ми все одно відремонтуємо. Якщо ніхто з професійних ремонтних організацій не зголосився виконати роботи, виконаємо їх своїми силами. Можливо, це займе значно більше часу, але ремонт ми все одно зробимо. Залучимо відділ благоустрою, працівників школи, небайдужих жителів села...*

Безпека – понад усе

Традиційні літні ремонти відбулися й у дошкільних закладах громади. Улітку дитсадки зазвичай відвідує менше діток, вони більше часу проводять на свіжому повітрі, тож батьки та працівники скористалися цим і пофарбували стіни, підлогу в спальнях та групових кімнатах, привели до ладу ігрові майданчики тощо.

А в Подільському ЗДО «Берізка», окрім цього, працівники відділу благоустрою встановлюють паркан по всьому периметру території. Ще грандіозніші ремонтні роботи тривають у Білоцерківському ЗДО «Дюймовочка»: тут замінюють підлогу в груповій кімнаті та спальні.

Завідувачка закладу Наталія Володимирівна Сулименко показує зняту підлогу в спальній кімнаті та брус і дошки, які вже завезли в заклад. І пояснює:

– Наш заклад функціонує в будівлі, яка зводилася як колгоспний будинок ветеранів. Певно, від самого початку підлогу постелили неякісно, тому вона постійно «гуляла». Можливо, літнім людям це не надто заважало, але ж діти непосидючі. Коли вони бігали, стрибали чи навіть швидко ходили, в ігровій кімнаті зі стелажів падали іграшки. Потреба в заміні підлоги виникла давно, й ось цього літа ми нарешті дочекалися ремонту.

Н. В. Сулименко визнає, що працівники відділу благоустрою, вочевидь, не встигнуть виконати всі роботи до 1 вересня, але не робить із цього трагедії.

– Діти тимчасово сплять у сусідньому приміщенні, а заняття та ігри з ними можна проводити й на свіжому повітрі, – говорить вона. *– Нічого не трапиться, якщо підлогу зроблять на тиждень чи два пізніше. Працівники «Дюймовочки» одразу включаться в роботу й у вільний час поклеять шпалери та наведуть лад у приміщеннях.*

Однак підготовка до нового навчального року – це не лише ремонт приміщень.

– У полі зору відділу освіти, молоді та спорту постійно перебуває безпека учнів та персоналу, – розповідає очільниця відділу Л. В. Якименко. *– Протягом літа було здійснено перевірку та перезарядку вогнегасників у всіх навчальних закладах. Закуплено стенди пожежні для Білоцерківського і Красногорівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів, Подільського ЗДО «Берізка» і Білоцерківського ЗДО «Дюймовочка» та два вогнегасники для Подільського ЗЗСО І-ІІ ступенів, а також шкільну документацію. На ці потреби витрачено 10673 грн.*

У рамках підготовки до опалювального сезону в усіх навчальних закладах відремонтовано котельні, проведено ремонт та держповірку манометрів, здійснена держповірка вузла обліку природного газу Рокитянського ЗЗСО І-ІІІ ступенів, проводиться перевірка димоходів та вентиляційних каналів теплогенераторних у навчальних закладах та перевірка ізоляції, опору й заземлення електрообладнання. Укладено договір та тривають роботи з відновлення виконавчо-технічної документації на газифікацію Рокитянського ЗДО «Колосок»

Людмила Володимирівна розповіла, що 17 серпня в закладах освіти взяли проби води для проведення подальших досліджень на відповідність її вимогам Державних санітарних норм та правил. Адже харчування дітей у навчальних закладах теж постійно перебуває на контролі. Задля організації якісного та безпечного харчування підростаючого покоління 19 серпня було проведене навчання кухарів.

О. Д. Товкач показує відремонтоване приміщення Бірківського ЗЗСО.

В. М. Омелич і Ю. Г. Каленіченко у власноруч відремонтованій спортивній залі.

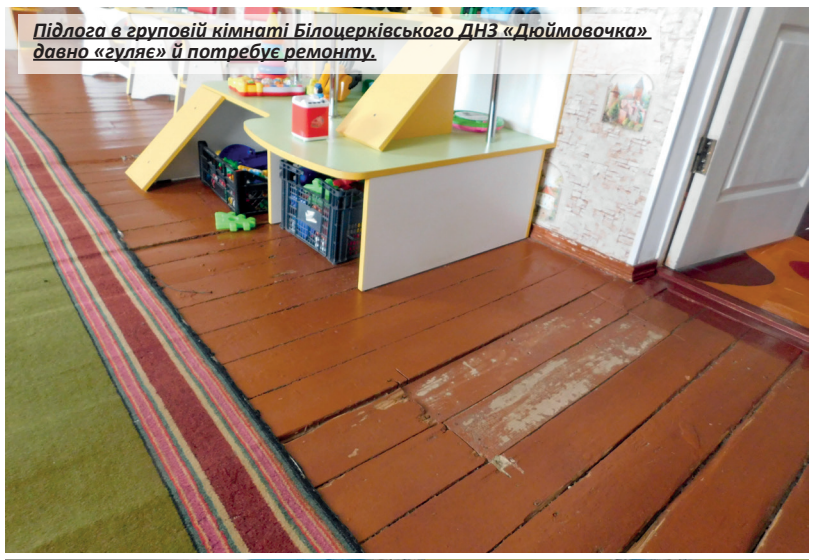

Підлога в груповій кімнаті Білоцерківського ДНЗ «Дюймовочка» давно «гуляє» й потребує ремонту.

У їдальні Попівського ЗЗСО встановили два металопластикові вікна.

Іграшки для дошкільнят і меблі для першачків

Повідомила Л. В. Якименко й про інші «літні» придбання. Так, відділ освіти замовив та оплатив виготовлення адресних табличок для навчальних закладів (1062 грн), закупив іграшки для дошкільних закладів (8500 грн), спортивний інвентар для всіх закладів (46288 грн).

Не забули освітяни й про транспорт, яким возять учнів та педпрацівників на навчання. Виконано поточний ремонт шкільних автобусів Білоцерківського та Подільського закладів освіти, закуплені запчастини й витратні матеріали до інших шкільних автобусів.

Окремо Л. В. Якименко спинилася на забезпеченні учнів перших класів новими меблями. Як відомо, в Україні вже четвертий рік упроваджують Нову українську школу (НУШ). Відповідно до її вимог відділ освіти провів процедуру закупівлі та придбав меблі на суму 341850 грн. Крім цього були закуплені коркові дошки та жалюзі для 1-х класів Бірківського, Подільського, Красногорівського ЗЗСО на суму 19500 грн. Для 1 класу Мостовівщинського ЗЗСО І-ІІ ступенів закуплено лінолеум на суму 6480 грн. Найближчим часом планується закупівля класних дошок, пуфиків, стільців для вчителів, комп'ютерне обладнання та дидактичні матеріали для учнів 1-х класів.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Бірківчани відзначили День села

Глядачі не приховували свого захоплення концертом.

Ірина Анатоліївна Кагірова, Анатолій Михайлович Ісаєнко і Тетяна Миколаївна Ісаєнко біля незвичайних витворів своїх майстерних рук.

Діти й молодь залюбки фотографувалися біля оригінальних декорацій.

Зазвичай День села Бірки відзначають на Трійцю, та цього року його перенесли на 14 серпня – Маковія.

Завдяки активним, ініціативним і талановитим жителям невеличких Бірок свято їхнього села стало яскравим, виразним і абсолютно не схожим на інші. А концерт справив незабутнє враження на глядачів. Зазначимо, що склад артистів був певною мірою «інтернаціональним»: підтримати місцеві таланти приїхали їхні колеги з Огирівки, Білоцерківки та Красногорівки.

Насамперед вражало облаштування імпровізованого майданчика біля Бірківського сільського будинку культури. Тут було кілька локацій із доробками майстрів народної творчості: демонструвалися вишивки бісером Юлії Іванухи, вишиванки Любові Шульги, вироби ручної роботи Ірини Кагірової. Серед робіт останньої виділялися колоритні муляжі Діда й Баби в українських костюмах, з якими охоче фотографувалися гості свята.

До облаштування майданчика доклало майстерних рук і талановите подружжя Ісаєнків – Тетяна та Анатолій. Останній власноруч виготовив оригінальні казкові композиції «На лісовій галявині біля озера», «На пасіці ведмедя Потапа», які так і притягували до себе малечу. Активно допомагав у підготовці до свята й Микола Москаленко.

Відкрив концерт заслужений працівник культури України Василь Моспан, який виконав душевну пісню «Українське село». Вона задала тональності заходу та налаштувала слухачів на ліричний лад.

Вітаючи бірківчан і гостей із Днем села, Білоцерківський сільський голова Іван Васильович Лещенко подякував усім, хто живе на цій благодатній землі, продовжує славні традиції рідного краю, береже й плекає самобутні таланти.

– Українське село – це колиска нашої держави. Саме в українському селі зародилася наша національна самобутність, зросла й укорінилася наша ідентичність. Саме в селі сформувалися найкращі моральні принципи нашого народу, які передаються з покоління в покоління. Тому дуже символічно, що лейтмотивом свого свята ви обрали пісню «Українське село», – сказав, звертаючись до організаторів заходу, очільник громади.

І. В. Лещенко побажав усім присутнім добра, благополуччя, мирного неба, а ще – терпіння й наснаги, сил і здоров'я, щоб із честю та гідністю переборювати всі складнощі сьогодення.

Заступниця сільського голови Ніна Петрівна Падалій привітала односельців зі святом та побажала здоров'я, добробуту в сім'ях і Божої благодаті.

Порадували глядачів маленькі бірківчани – вихованці дошкільного відділення Бірківського ЗЗСО І—ІІІ ступенів, які старанно читали віршики. Зірвав оплески виступ дорослих діток, які виконали танцювальну композицію «Долоньки». Ведучі свята – бібліотекарка Тетяна Миколаївна Бобир і активна учасниця художньої самодіяльності, одинадцятикласниця Красногорівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів Аліна Самовик – привітали батьків новонароджених діток і радо зачислили в сільську родину Яринку Тригуб, Ярослава Коваленка, Катю Москаленко, Женю Товкач, Матвійка Осіпова. Напутні слова адресували майбутнім першокласникам, які цього року вперше переступлять шкільний поріг: Романові Зінченку, Вікторії Головко, Максимові Мацьку, Поліні Моргун, Олексієві Шапарєву, Маргариті Дзюбенко.

Ангеліна Сога прочитала вірш, який став вітанням для старшого покоління бірківчан: Григорія Петровича Гамалі, Ганни Максимівни Попенко, Олександра Юхимовича Головка, Федора Івановича Срібного. Вшанували й ювілярів поважного віку: 90-річну Марію Григорівну Михайлець, 80-річного Анатоія Петровича Смірнова, 70-річну Агафію Дмитрівну Курту.

Від сектору культури, туризму та охорони культурної спадщини виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради усіх присутніх привітала Наталія Андріївна Лук'янець. Вона вручила подяку Ірині Анатоліївні Кагіровій за значний особистий внесок у розвиток декоративно-вжиткового мистецтва на селі, активну громадську позицію та з нагоди свята. Дипломами обласного конкурсу декоративно-вжиткового мистецтва «Самоврядування очима дітей» Н. А. Лук'янець нагородила двох учасниць творчого об'єднання «Народні умільці» Бірківського СБК: Юлію Івануху та Ольгу Дмитренко. А наостанок очільниця сектору культури подарувала присутнім чудову пісню у власному виконанні.

Радували своїм співом молоді таланти з Красногорівки – відомі самодіяльні артисти Вікторія Близнюк, Крістіна Карташова і Тетяна Пантелей. Оплесками нагородили глядачі запальні танці ансамблю «Кумоньки» Білоцерківського СБК. Зачарувала своїм віртуозним виконанням інструментальної композиції на баяні керівниця Красногорівського СБК Тетяна Іващенко. Окрасою свята стала артистична й дотепна Катерина Шарай: гурт буквально шаленів від гуморесок у її виконанні.

Щирий сміх та посмішки викликали й гумористичні сценки у виконанні членів театрального об'єднання Огирівського СК Анатолія Гнідаша, Валентини Бондар, Валентини Маюри. Та, безумовно, родзинкою свята стала пантоміма «У поїзді до Бердичева». Такому професіоналізму в передачі емоцій, міміки, поведінки могли би позаздрити навіть конкурсанти відомого телевізійного проєкту «Розсміши коміка»! Глядачі з напруженою увагою спостерігали за поведінкою двох жіночок, сусідок по купе, реготали над людською невихованістю та примітивністю, щиро аплодували майстерності артисток.

Бурхливі оплески зірвали місцеві співачки Катерина Вишневська та Марія Куценко. Від їхньої пісні «Лілія» навіть у літніх бабусь і дідусів ноги мимоволі підтанцьовували. Справжню насолоду подарував виступ народного фольклорного ансамблю «Яснозір'я» під керівництвом заслуженого працівника культури України Василя Моспана.

Одне слово, свято вдалося! Не зіпсували позитиву й деякі співочі огріхи самодіяльних артистів: глядачі сприймали виконавців приязно й тепло, підтримуючи їх дружніми оплесками. Кожен, хто побував на цьому чудовому заході, переконався: є у нашому краї справжні таланти, є народні умільці, у нас є, що показати і чим пишатися. І, звичайно, є меценати. Спонсорами Дня села у Бірках виступили ТОВ «Білагро» (засновники – Віктор Володимирович і Юрій Володимирович Кордубани) та приватний підприємець Інна Миколаївна Назаренко.

Сергій МИКОЛЕНКО.

«Білоцерківська громада шумить

Ці віршовані рядки якнайточніше характеризують свято з нагоди Дня села, що відбулося в Білоцерківці 21 серпня.

Його незмінна організаторка та сценаристка Наталія Лук'янець – напрочуд творча особистість, яка завжди придумує несподівані сюжети й ніколи не повторюється. Тож і цьогорічне свято нічим не нагадувало попереднє.

А оскільки цього року виповнилося 30 років нашій молодій незалежній державі, Наталія Андріївна ініціювала виготовлення пам'ятних медалей із логотипом с. Білоцерківка й написом «30». Ними нагороджували найстарших та наймолодших жителів села, а також ровесників незалежності – тих, хто народився 1991 року.

Крім цього, на Дні села Білоцерківка був... парад патріотичних дитячих візочків, і шість молодих родин дефілювали перед сценою зі своїми малюками у візках, прикрашених національними прапорами, повітряними кульками чи української вишивкою. Однак про все по порядку.

Яскравий, видовищний, професійний

Розпочалося свято з дитячих розваг. Окрім традиційних атракціонів (батут, надувна гірка тощо), в парку Перемоги, де відбувалися заходи, дітей розважали ще й професійні артисти-аніматори: Пірат Чорна Борода, Лялька Кікі та Ведмедик. Поряд працювало Містечко майстрів. Тут усі бажаючі могли малювати, ліпити з глини чи споглядати вже готові вироби талановитих земляків.

Рівно о 17.00 почався святковий концерт, який вели Сергій Шатлов і Наталія Лук'янець. Та невгамовна ведуча підготувала ще й кілька концертних номерів: вона співала соло й у дуеті із заслуженим працівником культури України Василем Моспаном, танцювала запальні танці.

Концерт був яскравим, видовищним, професійним. Його підготували творчі колективи та виконавці Білоцерківського СБК: дитячий вокальний ансамбль «Сюрприз», народний аматорський ансамбль «Струмочок», танцювальний колектив «Кумоньки», Катерина та Богдан Мелексенки, Оксана і Богдана Мартинюк, гумористки Катерина Шарай, Валентина Моспан і Любов Міщенко. Виступили на святі й учителі та учні Білоцерківського ЗЗСО І—ІІІ

«Два лебеді». Наталія Лук'янець і заслужений працівник культури України Василь Моспан.

О. А. Кононенко вітає із золотим ювілеєм подружжя Грачових.

Богдан і Діана Піцики – батьки трьох діток, зокрема й наймолодшого жителя села Назарчика.

«А Рокита у мене одна...»

На Дні села у Рокиті найбільше вразила велика кількість присутніх.

Стільки людей не збиралося в жодному населеному пункті нашої громади! А ще вражали одностайність і захоплення, з якими глядачі щиро підтримували самодіяльних артистів. Така єдність залу й виконавців свідчила про велику любов рокитян до мистецтва та повагу до аматорів сцени.

Останні ж викладалися на повну. Зазначимо, що виступи самодіяльних творчих колективів Рокитянського СБК були цілком професійними. Окремі виконавці, можливо, й не дотягували до такого рівня, але присутні в залі пробачали їм невеликі огріхи. Для них головним було те, що на сцені виступають їхні близькі: сусіди, друзі, знайомі. Певно, заїжджих артистів тут би так не зустрічали.

Так само шанобливо й уважно, придивляючись до найменших деталей, розглядали відвідувачі творчі доробки місцевих майстрів, виставлені на галявині перед будинком культури та у фойє закладу. Свої роботи представили Ольга Анатоліївна Свириденко, Ніна Миколаївна Михайлець, Галина Данилівна Демиденко, Дмитро Миколайович Любченко, Антоніна Іванівна Дебела, Марина Ференці, Людмила Миколаївна Штанько, Юлія Миколаївна Федіна, Анастасія Анатоліївна Бондаренко та Наталія Василівна Борблик.

Почалося свято з театралізованої постановки за мотивами кінофільму «Весілля в Малинівці», в якій були задіяні Григорій та Олександр Дороніни, їхні кінь і бричка, а також Владислав Грищенко, Ян Прасольченко та інші артисти. Після цього почався концерт.

Відзначали День села у Рокиті 22 серпня, за два дні до Дня незалежності України, тож Білоцерківський сільський голова Іван Лещенко та його заступниця Світлана Козаренко привітали рокитян одразу з двома святами. Вони побажали їм здоров'я, успіхів, святкового настрою та активної життєвої позиції.

Свято було пронизане зворушливою любов'ю до свого рідного села й країни. Поетичні рядки про Вітчизну й українське село знаходили гарячий відгук у серцях глядачів. А від пісні «Козацька вдача» у виконанні тріо «Будьмо!» та чотирьох маленьких козачат зал буквально шаленів. Ведучі Юлія Федіна та Іванна Лисенко неодноразово робили екскурс в історію та висловлювали вдячність тим, хто захищав соборність і незалежність України. Певно, саме тому, адресуючи музичні вітання землякам, першими подарували пісню односельцям–учасникам АТО. Це Петро Федорович Фурасенко, Сергій Миколайович Заливчий, Віталій Анатолійович Семергей, Назар Петрович Назаров, Григорій Миколайович Штанько, Олег Михайлович Ясінко, Анатолій Миколайович Явтушенко, Анатолій Григорович Семука, Андрій Володимирович Шмига. Вокальне тріо «Лада» виконало для них щемну ліричну пісню «Синові».

Окремо привітали найповажніших та найстарших жителів села, яким уже за 90 років: Ганну Олександрівну Мацько, Ганну Григорівну Лякун, Петра Івановича Пилипенка, Ганну Семенівну Семуку.

У Рокиті живуть п'ятеро жінок, удостоєних почесного звання «Мати-героїня»: Любов Іванівна Калініч, Калина Василівна Порунова, Любов Григорівна Прасольченко, Тетяна Іванівна Книш та Раїса Іванівна Ярошенко. Вони теж отримали музичне вітання.

Згадали й подружні пари, які вже понад 60 років живуть у любові та злагоді, виховали діточок, діждалися внуків, правнуків. Це Андрій Іванович та Ніна Костянтинівна Кінаші, Петро Григорович та Ніна Василівна Ткаченки, Дмитро Петрович та Ніна Денисівна Недосвітії, Володимир Андрійович та Катерина Олексіївна Скирди, Іван Юрійович та Лідія Харитонівна Велички, Василь Федорович та Євдокія Іванівна Розсохані, Михайло Якович та Ганна Павлівна Науменки, Олексій Антонович та Любов Григорівна Тарасенки, Олексій Макарович та Катерина Василівна Дебелі.

Привітали й дві молоді пари, які нещодавно побралися. Це Владислав Полтавець і Анастасія Радченко та Олександр Яхно і Вікторія Чередник. У ювілейний рік незалежності України вітали на святі ровесників нашої молодої держави. Таких у Рокиті двоє: Сергій Вікторович Олійник і Тетяна Анатоліївна Науменко.

За два роки, що минули від попереднього Дня села 2019 року, в Рокиті народилося 11 маленьких жителів: двоє Богданчиків – Кінаш і Гребельний, троє Артемчиків – Куреня, Масланич і Михайлець, Русланчик і Софійка Шульги, а також Єлизавета Масланич, Кирилко Ясінко, Мілана Третяк, Кірочка Полтавець.

Окреме музичне вітання аматори сцени присвятили медпрацівникам: нинішнім – Людмилі Михайлівні Маджар, Людмилі Василівні Мельник, Наталії Василівні Цикало, Ігореві Григоровичу Ярещенку, Ніні Василівні Семергей, та тим, хто працював у селі раніше – Галині Михайлівні Семуці, Тетяні Миколаївні Полтавець, Ліні Євгенівні Шаповал, Любові Василівні Штанько, Ользі Миколаївні Штанько, Лідії Іванівні Кущ, Іванові Антоновичу Степанюку, Тетяні Іванівні Олійник.

Святковий концерт вдало поєднував пісенні й танцювальні номери, театральні сценки, лірику й гумор. У цьому заслуга директорки Рокитянського СБК Віти Миколаївни Осіпової та художньої керівниці Марини Володимирівни Олійник. Цей творчий тандем у Рокиті відомий давно, він дає чудові результати. Культпрацівниці разом написали сценарій, залучили артистів, підготували з ними нові концертні номери. Професійна постановка танців – передусім заслуга Марини Володимирівни. Вона ж неодноразово виходила на сцену як вокалістка, а Віта Миколаївна і співала, й танцювала.

Крім того, свої таланти дарували глядачам вокальні ансамблі «Гармонія», «Перлинка», танцювальний колектив «Рокитянські молодички», вокальне тріо «Лада», театральний колектив «Оптимісти», родинний дует у складі Юрія та Олени Корнійчуків, а також солісти-вокалісти Ольга Семука, Олександр Доронін, Юлія Перехрист, Наталія Борблик. Звукооператором був Сергій Таран (Білоцерківський СБК).

Після концерту, окрилені виступами талановитих земляків, рокитяни смакували кулешем, який приготували досвідчені кухарі Рокитянського закладу освіти Світлана Олійник та Любов Боцула. А Раїса Олійник частувала пиріжками.

Завершилося свято салютом і дискотекою від полтавського музиканта Олега Писаренка та місцевих аматорів Анатолія Чичканя і Сергія Себастяна.

Рокитяни дружно готувалися до Дня села. Напередодні працівники сільради й будинку культури прибирали навколишню територію, підбілювали й фарбували заклад. А спонсорами свята виступили Григорій Геннадійович Полтавець, Василь Іванович Кінаш, Олександр Григорович Семука, Іван Миколайович та Роман Іванович Семуки, Володимир Якович Гришко, Віктор Володимирович Кордубан, Олександр Миколайович Дем'яненко, Олег Григорович та Ігор Григорович Діденки.

Картини Н. В. Борблик.

Пісню «Козацька вдача» виконують вокальне тріо «Будьмо!» та юні козачата.

Запальний танець «Рокитянських молодичок».

Ніна КОРНІЄНКО.

і гуде. Я знаю: такого немає ніде»

ступенів із музичною композицією «Ми молоді». Художнім керівником концерту була Валентина Моспан, хореографом – Світлана Грищенко, звукооператором – Сергій Таран.

Нагороди найактивнішим

Першим до слова запросили Білоцерківського сільського голову Івана Васильовича Лещенка. Він привітав земляків із Днем села та Днем Незалежності України, а потім зізнався в щирій любові до населеного пункту, де народився й виріс, де, як кажуть, закопана його пуповина... Після цього нагородив найактивніших жителів громади.

Почесні грамоти Миргородської районної ради за професіоналізм і багаторічну сумлінну працю та з нагоди 30-річчя Незалежності України отримали секретар сільської ради Тетяна Андріївна Дубина і заступник директора ТОВ «Білагро», депутат сільської ради Олександр Миколайович Пипко.

Подяками Білоцерківської сільської ради за активну життєву позицію та вагомий внесок у розвиток територіальної громади відзначені: Михайло Олексійович Сизоненко, Ніна Василівна Чугуй, Григорій Григорович Теличко, Олена Миколаївна Кривошта, Тетяна Володимирівна Кравчун, Віктор Іванович Онищенко.

– Наші предки багато зробили, щоб відбулося творення й існування української нації, й ми повинні нести постійну відповідальність за рідну землю, за нашу державу Україну, – заявив І. В. Лещенко. Він побажав землякам натхнення у продовженні традицій минулих поколінь, добра, благополуччя та всього найкращого.

Вшанували і старих, і малих...

Після цього вшанували ровесників Незалежності. Це Аліна Олександрівна Ганусинець, Мальвіна Сергіївна Гук, Сергій Сергійович Падалка, Юлія Анатоліївна Гаркавенко, Альбіна Станіславівна Селіна та Вікторія Юріївна Бєльська. Відзначили наймолодшого жителя села – Назарчика Піцика, який народився цього року, та найстаршу – Ганну Іванівну Мороз із Коноплянки (вона народилася 3 жовтня 1923 року).

У Білоцерківці живуть дві пари, які побралися далекого 1971 року. Валентина Михайлівна та Володимир Миронович Кібальники відсвяткували золоте весілля й отримали традиційний подарунок від ветеранської організації ще в січні. А Зоя Володимирівна та Микола Іванович Грачові побралися в серпні, тож голова ветеранської організації Ольга Авксентіївна Кононенко запросила їх до сцени, поздоровила й прокричала «Гірко!»

– Вам є на кого рівнятися, – сказала вона. – ***У Дзюбівщині мешкає найстарша подружня пара в нашій громаді: Григорій Павлович і Ганна Митрофанівна Пилипенки. Вони живуть у любові й злагоді 69 років. А в Луговому є подружня пара Семергеїв. Іван Андрійович і Марія Володимирівна разом 59 років.***

Є на кого рівнятися й наймолодшій подружній парі: Інні та Анатолієві Гунченкам, які побралися 10 липня 2021 року. Їх теж запросили до слова, вручили подарунок та побажали кохання й розуміння на довгі роки.

Завжди на висоті

А далі настала черга параду дитячих візочків. І треба сказати, що всі його учасники (а це Жанна і Олександр Демочки із сином Сашком, Діана і Богдан Піцики із сином Назарчиком, Ірина та Сергій Шатлови з доньками Євою та Кірою, Яна і Володимир Яйчуни із сином Іллюшею, Альбіна та Юрій Селіни з донькою Ліліаною, Оксана і Володимир Заярні з донькою Софійкою) підготувалися до конкурсу напрочуд творчо, тож усі візочки були оригінальними й патріотичними. Втім, організатори свята теж постаралися та виготовили іменні сувенірні сертифікати на право водіння дитячого візка. Їх урочисто вручив батькам поліцейський офіцер громади, капітан поліції Євген Петрович Фененко. Однак такий сертифікат – не просто красивий папірець. Він дає право наступного року на День села безплатно скористатися всіма дитячими атракціонами.

...Білоцерківських артистів-аматорів на сцені змінили професійні виконавці – вокально-інструментальний ансамбль «Краяни». Їхній виступ одразу «завів» глядачів, і ті почали танцювати, хоча власне дискотека почалася згодом. О 22.00 над Білоцерківкою пролунав святковий салют. Була на святі й козацька каша. Її приготували Анатолій Василенко і Костянтин Дорохін. Та, мабуть, найбільше присутнім сподобалося пінне шоу. Кожен хотів, щоб його облили піною.

Усе має початок і має кінець. Закінчилося й свято у Білоцерківці. Але попереду – нові видовищні заходи, адже білоцерківські артисти завжди на висоті.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Парад дитячих візків.

Пінне шоу.

Для комуніста Василя Отченашенка синівський обов'язок був понад усе

З вересня Василь Пантелейович Отченашенко із с. Морозівщина відзначить ювілейний 75-й день народження. Напередодні цієї події ми зустрілися з чоловіком, і він, аналізуючи свій життєвий шлях, розповів: за своє життя змінив чимало місць роботи.

Попри те, що в колективах його поважали та цінували як фахівця, Василь Пантелейович ніколи не оглядався назад, не чіплявся за свої професійні досягнення (хоча вони й були вагомими) та з легкістю брався за нову для нього справу. А коли виникла потреба доглянути стареньких батьків, не роздумуючи, взагалі звільнився з роботи. І хоча потім знайти більш-менш пристойну роботу йому так і не вдалося, чоловік ніскільки не шкодує про свій учинок: він ніколи не був кар'єристом, а стосунки з людьми, моральні засади для нього завжди були важливішими від зароблених грошей чи керівної посади. Так, він не нажив вагомих статків, не заробив великої пенсії, зате жив чесно й по совісті.

У 24 роки уже мав дві спеціальності

Народився В. П. Отченашенко в с. Сидорівщина в перший повоєнний рік, коли країна поверталася до мирного життя, поступово загоюючи рани. Однак вони ще довго ятрилися, й родина Отченашенків сповна відчула наслідки жорстокої війни.

– Мій батько Пантелей Васильович пройшов усю війну, повернувся додому в званні старшого лейтенанта, а невдовзі йому присвоїли звання капітана, – розповідає ювіляр. *– Він служив в артилерії, зазнав серйозної контузії, яка давалася взнаки все життя. Попервах його підлікували в Харкові, й він рік працював у Мостовівщинській школі воєнруком, та потім хвороба взяла своє. Батько мав ІІ групу інвалідності, був дуже нервовим, запальним. Лише мама Софія Павлівна могла гамувати його психи.*

Василь був єдиним сином у батьків. Хлопчик закінчив початкову школу в рідній Сидорівщині та продовжив навчання в Красногорівській семирічці.

– Саме тоді, коли я закінчив 7 класів, запровадили 8-річну та 11-річну освіту, й Красногорівську школу зробили восьмирічною, – продовжує свою розповідь Василь Пателейович. *– Отож я відучився в Красногорівці 8 років, а потім пішов у Білоцерківську школу. Але там навчався лише два роки: після 10-го класу вступив до Хорольського училища механізації. Одночасно навчався в 11-му класі Хорольської школи робітничої молоді.*

Та тільки-но хлопець закінчив училище, як його разом із кількома однокурсниками призвали на військову службу. Проте й тут на хлопців чекала новація: замість трьох років їм випало служити два з половиною.

В училищі хлопець здобув фах механізатора тваринницьких ферм, та коли навесні 1968 року демобілізувався й повернувся додому, пішов працювати не в колгосп, а на Красногорівську РЕС.

– Я був контролером: ходив по хатах, перевіряв лічильники, – веде далі мій співрозмовник. *– І хоча електрика в Радянському Союзі коштувала копійки, люди все одно її крали. Бувало по-всякому: якийсь дротик чи шпильку просунуть між двома проводами – між фазним і нульовим – і споживають електрику поза лічильником. Або ставили магніт на лічильник. Лічильники тоді були механічними, й магніт гальмував диск, що крутився.*

Робота контролера не надто подобалася юнакові, та й заробітна плата була невисокою: всього 80 рублів. Він хотів працювати електриком або ж механіком, тому вступив до Хорольського технікуму механізації, де за два роки здобув спеціальність техніка-механіка. Навчання тоді було серйозним: студентів учили збирати й розбирати різні машини й механізми, водити автомобіль тощо.

Та коли після закінчення технікуму В. П. Отченашенко повернувся в Красногорівську РЕС, там саме відбувалася так звана реорганізація, а простіше – звичайнісіньке скорочення.

– Я не потрапляв під скорочення, тим більше, що в мене батько був інвалідом, але залишитися працювати, коли звільняють людей, які ледь не все життя пропрацювали в РЕСі, я не міг. Як би я дивився цим людям у вічі? Отож написав заяву на звільнення й пішов працювати в колгосп «Жовтень», – розповідає Василь Пантелейович. *– А там саме будували майстерню, й мене призначили її завідувачем.*

Перші в районі

Ініціатором будівництва колгоспної майстерні був головний інженер колгоспу Іван Іванович Фененко, теж механік за фахом. Він був справжнім професіоналом, захопленим своєю справою, й доволі вимогливим керівником. Але, як згадує Василь Пантелейович, працювати під керівництвом І. І. Фененка йому було легко. Тим більше, що він і сам захопився новою роботою.

Та тільки-но нова майстерня стала до ладу, як голова колгоспу вирішив установити в ній зерноочисний комплекс ЗАВ-10. Змонтувати його доручили В. П. Отченашенку.

Такі зерноочисні комплекси ще й досі використовують у сільському господарстві: вони порівняно невеликі, доволі продуктивні й досить прості в роботі та обслуговуванні. Однак на початку 70-х років це була зовсім нова техніка, якої раніше не знали в районі. Лише колгосп «Маяк комунізму» в с. Рокита планував установити подібний зерноочисний комплекс. Ситуацію ускладнювало й те, що устаткування виготовляли засуджені в одній із колоній, причому без жодних креслень!

– Привезли нам те обладнання, а як його монтувати – ніхто не знає, – згадує Василь Пантелейович. *– Поїду, було, в Рокиту, а в них така сама проблема, ніхто нічим не може допомогти. Зрештою ми з рокитянським чоловіком дізналися, що в одному селі під Полтавою вже запустили такий комплекс. Поїхали туди, все роздивилися, запам'ятали й на місці зібрали свої машини. Виявилося, що вони не такі вже й складні: підйомник, на який заїжджає завантажений зерном автомобіль, завальна яма, куди він висипає зерно, транспортер-норія, який ковшами те зерно піднімає нагору в бункер, і сам бункер, розділений на три частини. А там зерно надходить на трієр і калібрується: гарне – в одну частину, гірше – в другу, а відходи – в третю. Усіма процесами керує оператор за пультом. І ми першими в районі встановили ці зерноочисні комплекси: в Рокиті – ЗАВ-20, а в Красногорівці – ЗАВ-10. Одразу з району приїхало начальство: голова райвиконкому Борис Петрович Рубан, голова райкому партії Ніна Петрівна Чуб, представники управління сільського господарства та інші. Я їм усе показав, розповів, вони залишилися задоволеними. Особливо їм сподобалося, що я так швидко освоїв нову техніку. Вони вирішили виділити нашому колгоспу ще один такий комплекс, щоб установити його в Коноплянці. І знову доручили мені займатися його монтажем…*

Тоді колгоспами опікувалися «шефи» – великі промислові підприємства міст: так партія реалізовувала ленінську «смичку» міста й села, скріпляла союз робітничого класу й селянства. Коноплянським підрозділом колгоспу «Жовтень» опікувався Полтавський військовий завод №20. Тож збирати обладнання чоловікові було значно легше: допомогли заводські фахівці.

Та в якийсь момент Василь Пантелейович зрозумів, що крім одноманітності і рутини нічого цікавого попереду на нього не чекає. І звільнився з колгоспу. Дружина Віра Федорівна підтримала таке рішення чоловіка.

Благословила бабуся

Із майбутньою дружиною Василь Пантелейович познайомився 1970 року на святі з нагоди Дня молоді в Красногорівці. Віра була учасницею художньої самодіяльності, гарно співала й привернула увагу парубка. Маленька й худенька, наче підліток, симпатична жіночка мимоволі викликала в нього бажання захистити її та оточити увагою. Насправді ж (і це підтвердили подальші роки спільного життя) саме Віра Федорівна оточила чоловіка любов'ю й піклуванням. Вона завжди дбала насамперед про нього, про його інтереси й уподобання, ніколи не домінувала над ним, трималася «в тіні» свого чоловіка. Одне слово, жінка самовіддано догоджала чоловікові й дітям, повсякчас забуваючи про себе.

Вони зустрічалися близько року, та коли Василь запропонував одружитися, почув у відповідь: «А чи не лаятимуть тебе рідні? Я від тебе на п'ять років старша, до того ж удова з двома дітьми…» Василь засмутився: благословення старших тоді мало велике значення…

Та закоханих несподівано підтримала бабуся Василя. Виявилося, що вона добре знала Вірину маму: вони обоє були родом із Писарівщини й дружили змолоду. *«Женись,* – сказала бабуся, *– це дівчина з гарної сім'ї. А те, що в неї є діти, не страшно: вони вам не мішатимуть. Навпаки, допомагатимуть: пастимуть гуси, качки…»*

І справді, 7-річна дочка й 3-річний синок нареченої не завадили сімейному щастю. А 1978 року в подружжя народилася ще й спільна донечка Наташа.

У радянські часи робота для розумних і працьовитих людей була скрізь. Тож люди шукали роботу, яка була б не лише гарно оплачуваною, а й приносила задоволення. Звільнившись у колгоспі, Василь Пантелейович поїхав у Велику Багачку. Влаштувався механіком у райавтодор, спочатку щодня їздив на роботу із Сидорівщини, через деякий час найняв у райцентрі житло й забрав родину до себе…

З головного інженера в… муляри

– Тут у мене зарплата була вже 155 рублів, на той час це були пристойні гроші, – пригадує ті події В. П. Отченашенко. *– Все було добре, аж раптом у листопаді 1973 року викликає мене другий секретар райкому партії Іван Макарович Нечитайло. А я ще коли працював у Красногорівській РЕС, 1970 року вступив у партію: тоді саме був так званий Ленінський призов із нагоди 100-річчя В. І. Леніна. Ну, думаю, мабуть, щось я накоїв, бо так просто в райком не викликають. Приходжу, Іван Макарович каже: «Сідайте, так і так, ми рекомендуємо вас на посаду головного інженера комбікормового заводу». Я кажу: «Я ж механік, я не потягну». А він: «Потягнете, вам допоможе Анатолій Семенович Нагога. Він теж механік, закінчив Красногорівський технікум механізації, працював головою колгоспу, а тепер буде директором».*

Великобагачанський міжколгоспний комбікормовий завод споруджували 15 господарств-пайовиків. Він мав забезпечити їхню потребу в якісних комбікормах для свиней, ВРХ, птиці. Підприємство стало до ладу 1974 року. Попередньо потрібно було змонтувати, налагодити та запустити всі виробничі потужності. Цей процес прискіпливо контролював (а нерідко й сам долучався до роботи) головний інженер В. П. Отченашенко.

– Я проробив головним інженером комбікормового заводу три з половиною роки, – розповідає він. *– Аж раптом почалися проблеми зі здоров'я: голова в мене боліла, не перестаючи. Цілий день у цеху пилюка, гуде устаткування, й це далося взнаки. Звичайно, ми поступово вдосконалювали виробничий процес, та лікарі мене попередили: якщо не зміните роботу, станете інвалідом. Я був першим на цій посаді, на моє місце прийшов Григорій Діденко, згодом привів туди своїх синів, і вони в 90-х роках приватизували підприємство.*

В. П. Отченашенко.

На запитання, чи не шкодує про втрачені можливості, Василь Пантелейович відповідає, що ні. Пояснює: тоді йому треба було будь-що рятувати здоров'я. Чоловік вирішив, що надалі працюватиме не в задушливому цеху, а на свіжому повітрі, й улаштувався… муляром у будівельне управління №31. Так, так, із посади головного інженера людина пішла працювати звичайним муляром!

Переможець соцзмагання

Утім, мій співрозмовник уточнює: не звичайним, а муляром 4-го розряду! Він і раніше у вільний від роботи час зводив житло сусідам, був доволі вмілим та затребуваним майстром, тепер же здав екзамени й офіційно підтвердив свою профмайстерність.

Чоловік дістає та показує нагрудний знак і посвідчення переможця соціалістичного змагання 1980-го року – вагому відзнаку радянської доби.

В радянські часи соцзмаганням були охоплені всі підприємства й установи: фабрики, заводи, колгоспи, науково-дослідні інститути, навчальні заклади. Навіть лікарні й армія не уникли цієї напасті. Мала ж бути якась заміна капіталістичній конкуренції в країні розвиненого соціалізму!

Важливою складовою соціалістичного змагання були «соціалістичні зобов'язання». Виконання плану було святим обов'язком трудового колективу, причому цей план треба було обов'язково перевиконати. Та найкумедніше те, що деякі колективи іноді змушували приймати понадпланові соціалістичні зобов'язання, які теж треба було перевиконувати! Скільки гуморесок на тему «недоперевиконання» плану було складено!

Переможців цих змагань заохочували як матеріально, так і морально. Їхні портрети вивішували на Дошку пошани, трудові колективи отримували перехідні прапори чи вимпели переможців у соціалістичному змаганні.

Усю цю систему сповна відчув на собі й Василь Пантелейович. Було все: й важка праця, й підвищені соцзобов'язання комуніста, й нагороди, і премії, й Дошка пошани… І якби там не сміялися з тієї бутафорії, але переможцями соцзмагання були тоді справжні трударі, яких цінували й шанували.

Батьки потребували допомоги…

Та пропрацювавши близько трьох років і отримавши визнання, Василь Пантелейович знову звільнився.

– Довелося повертатися в Сидорівщину: бабуся стала зовсім немічною, батьки теж потребували допомоги, а в батька до того ж виявили рак шлунку. І нема кому їх доглядати – я один у родині. А звідти на роботу в Багачку не наїздишся, – пояснює чоловік. *– Влаштувався механіком у колгосп – все ж ближче до дому. Та невдовзі довелося й звідти звільнитися: хто ж мене триматиме, коли я весь час відпрошуюся, щоб повезти батька до лікаря? Потім йому зробили операцію в Полтаві, я весь час був біля нього… Через деякий час прийшов у колгосп, а моє місце зайняте. Поїхав знов у Велику Багачку, влаштувався будівельником на фабрику господарських виробів…*

Саме тоді фабрику, що працювала в старому приміщенні в центрі Великої Багачки, вирішили «переселити» в інше місце – неподалік газового господарства. Але й тут Василь Пантелейович працював недовго, бо в батька виявили аденому. Оперувати його лікарі не наважилися: серце могло не витримати. Натомість вставили катетер, з яким він жив до кінця життя.

– Він ту пляшечку між ногами носив до останнього, – пригадує чоловік. *– Кілька разів йому живіт пробивали, в лікарню клали… Але нерви в нього зовсім здали. Закрюють його, щоб не втік з лікарні – там така решітка була для тих, хто хоче тікати, й він сидить, наче в клітці. Всю війну пройшов, а на старість у клітку втрапив, наче в тюрму! Я не міг на це дивитися, кинув роботу на фабриці, ми купили хату в Сидорівщині поряд із батьками, й доглядали стареньких. А потім ще й у Морозівщині купили цю хату, забрали сюди маму…*

Батько помер 2003 року на 79-му році життя. Ще раніше, 1985 року, померла бабуся, батькова мати. Мами не стало 2015-го. Вона прожила 93 роки. Василь Пантелейович сповна виконав свій синівський обов'язок. От тільки гідної пенсії собі не заробив.

– Нормальної роботи в колгоспі на той час уже не було, – говорить чоловік. *– Я працював теслею: виготовляв труни, іншу продукцію з дерева… Та потім колгосп «Жовтень» став банкрутом, а його наступник, ТОВ «Левада», взагалі розвалило все, що лишилося. Навіть документи знищили: трудові книжки працівників просто викинули на смітник. Коли 2006 року я виходив на пенсію, щоб віднайти якусь довідку, їздив у Полтаву – там зберігалися печатки всіх підприємств-банкрутів. Але той період, коли було ТОВ «Левада», мені так і не зарахували в трудовий стаж. Тому й пенсія мала…*

Шановний Василю Пантелейовичу! Прийміть найщиріші вітання від жителів усієї громади з нагоди ювілею. Вони бажають Вам міцного здоров'я, активного довголіття, енергії та оптимізму. І нехай Ваше четверте 25-ліття буде напрочуд щасливим та принесе лише позитивні зміни!

Ніна КОРНІЄНКО.

Віра Петрівна Фененко: «Усе треба пережити – і радість, і горе...»

В. П. Фененко.

Батьки Віри Петрівни Фененко (у дівоцтві Лобур) були родом із зниклого нині села Лобурі, що знаходилося за 3 км від Морозівщини, неподалік Вишарів. Але вона народилася на Донбасі: перед війною сім'я поїхала туди у пошуках заробітку.

У батьків на той час уже було трійко дітей: Надія 1928 р. н., Пилип 1930 р. н. і Ніна 1937 р. н. Ішов третій місяць війни, німці вже були на порозі Лобурів, коли мати, Євдокія Іванівна, народила четверту дитинку. Назвали Вірою, сподіваючись, що їхні біди й негаразди скоромину чі, а доля дівчинки складеться щасливіше за їхню. Батька невдовзі мобілізували в армію, з війни він не повернувся.

Немовляті виповнився місяць, коли радянські війська під натиском вермахту залишили значну частину території Донбасу. Мати вирішила, що пережити біду буде легше поряд із рідними, й вирішила повернутися в Лобурі. Повантажила свій нехитрий скарб на візочок і разом із дітьми рушила в путь. Україна на той час була повністю окупованою, тож розраховувати на якийсь транспорт не доводилося. Йшли пішки.

– Мама розказувала, – згадує Віра Петрівна, *– що вони вийшли в лютому 1942 року, а в Лобурі дісталися наприкінці березня. У ярку вже сніг танув, вода розлилася... Мене, п'ятимісячну, везли на санчатах. Зупинялися ночувати у людей, просилися зайти хоча б у сіни, щоби мене перепеленати.*

У Решетилівці їх впустили переночувати самотні дідусь і бабуся. Старші вклалися спати, а маленькою Вірочкою господарі бавилися всю ніч – так вона їм сподобалася!

– Вранці бабуся просила маму: «Залиште нам маленьку, ми її підніжемо. У вас і так троє діток, нащо вам зайвий клопіт? Вам буде легше і нам радість...» Та мама не погодилася: «Я її з такої далі протягла, а тут уже недалеко осталося – палицю можна докинути!»

Спогади дитинства

У Лобурях оселилися в батькової матері Катрі Свиридівни. Тоді чи не кожна сім'я тримала овець, тож для дітей завжди було овече молоко. Його специфічний смак Віра запам'ятала на все життя: жирне, зі шкуркою зверху, яка неодмінно діставалася найменшій і найулюбленішій онучці. В чотири роки Віра вже сама доїла вівцю: маленькі долоньки цупко хватали невеличкі овечі дійки.

– Зварить, було, бабуся кашу з пшона на овечому молоці. А мене посилає здоїти свіженького. Я піду, здою. Вона збере з нього шкурку, покладе мені на кашу, щоб інші не бачили, і я з тією миской лізу в запічок, там їм...

Іще з дитячих спогадів – вітряний млин, що стояв на околиці Лобурів. Такі вітряки височіли зазвичай на пагорбах: за селом або ж у полі, де гуляв вітер. Як і крупорушки, олійниці й кузні, вітряки споруджували майстровиті люди, часто ті, які в них і працювали.

– Материні батьки жили десь за кілометр від нас і ми частенько ходили до них. Дідусь був мірошником. Йому привозили зерно до вітряка, й він молов людям. Розрізняли борошно питльоване, простого помелу й дерть.

Пік млинарства в Україні припав на 20–30-ті роки минулого століття – період до початку колективізації. Тоді вітряки були ледь не в кожному селі. Вони створювали особливий колорит поселення: рухаючи крилами, ніби злітали в небо, а в нерухомому стані були уособленням величного спокою...

Щоб млин ловив вітер, його будували високим, іноді конструкція сягала понад 10-12 метрів. Стрункий каркасний або зрубний корпус встановлювався на високому дерев'яному стільці та завершувався шоломоподібним дахом із дощаною чи солом'яною покрівлею. Галереї й піддашки оздоблювали нескладним різьбленням, що надавало вітрякам своєрідної привабливості. Вітряні млини були досить потужними, могли перемолоти велику кількість збіжжя. Вони працювали навіть при легенькому вітерцеві. Якщо вітер був сильним, вітряк доводилося повертати – щоб крила не зламалися. Ще були конструкції, у яких виймали дощечки із крил – тоді на млин не було великого тиску. У деяких вітряків крила були обтягнуті щільною брезентовою тканиною, яку під час сильного вітру знімали.

Вітряк на Полтавщині

Віра Федлорівна добре запам'ятала дідів вітряк. Якось їй захотілося покататися на його величезних крилах.

– *«Дідусю, ану, крутни крило!», – попросила я дідуся. Дідусь крутнув і поліз усередину вітряка. А я дивилася-дивилася, та й почепилася на крило. І мене понесло в небо! Я злякалася, як закричу! І зірвалася вниз... Дідусь теж перелякався, поки зліз по східцях, та до мене... Слава Богу, обійшлося, трохи забилася та й усе.*

Початкову школу Віра закінчила в Лобурях, потім довелося ходити за 7 кілометрів у Мостовівщину: там була семирічка. Дітей тоді у школу не возили, тож відстань до школи, якою б вона не була, долали пішки.

У школі працював буфет, для багатодітних сімей там продавали хліб. Білий коштував 14 копійок, чорний – 13 коп.

– Після уроків я купувала чорну хлібинку й несла її додому. А по дорозі не витримувала (голодна ж!) – гризла краєчки. Така добра мені та чорна шкоринка здавалася! Додому принесу обгризену хлібину, мати мене лає, та ще й по руках дасть: «Нащо ти його обкусала?»

Побувала й ланковою, й у заміжжі

Після 7 класів наука для Віри закінчилася: вона пішла працювати в ланку, полоти буряки. Бригада була у Вишарях, за три кілометри від Лобурів. А вже на другий рік вправну дівчину поставили ланковою. 16 жінок було в її підпорядкуванні, й керувала ними вона, 15-річна Віра Лобур!

Сіяли тоді різні культури, зокрема й коноплі. Вирощувати їх було важко, розповідає жінка:

– Бувало, плоскінь як рвеш, улізеш глибоко в поле, надихаєшся, вилазиш звідти наче п'яний. Особливо тяжко було збирати коноплі при спекотній погоді – зовсім очманілим робишся!

Потім коноплі мочили в річці, витягали, сушили, стебла теліпали на терницях, звільняли від костриці. Для остаточної обробки волокна розчісували на чесалках, приготовляючи кужіль. Усю технологію виготовлення полотна з конопель Віра спостерігала змалку, вдома в них стояв ткацький верстат, а сама Віра допомагала матері «сучити цівки» – ниточки з коноплі.

Колгоспне господарство в Лобурях було великим: окрім корів, тримали коней, вирощували свиней. Прямо в степу скирдували солому – річний запас для потреб колгоспу. Були три величезних скирти й на самій фермі, але вони охоронялися.

– Поки охоронець обійде кругом ті скирти, я швиденько насмичу собі лантух і тягну додому – піч топити... Топили соломою, бадиллям з кукурудзи. Корова листя поїсть, а цурки залишаться, ото ними й топили.

У 17 років Віра вийшла заміж за сільського парубка-гармоніста Івана, на 5 років старшого від неї. І невдало... Гармоніст на селі – найзатребуваніша людина, жодне свято не обходилося без нього. Післявоєнні хлопці-женихи були взагалі нарозхват, вони це добре розуміли. Дехто сповна користувався підвищеним попитом на сильну стать, простіше кажучи, гуляв направо й наліво, навіть одруження його не стримувало.

– Як тільки вечір – Іван то в клуб, то поза клубом. А мені каже: «Іди в кіно з Галькою!» (Це його молодша сестра-школярка). «Чого ж із Галькою? В мене ж є чоловік!» А він – гармошку через плече і пішов...

Віра не витримала чоловікових зрад і після двох місяців подружнього життя повернулася до мами додому. Працювала в ланці, та невдовзі довелося перекваліфікуватися в няньку: брат Пилип попросив глядіти дитину. Він поїхав на заробітки на Донбас, там женився, народилася дитина, але дружина мусила вийти на роботу.

Пиріжки розліталися за 20 хвилин

Так Віра вдруге опинилася на Донбасі, тепер уже в дорослому віці. Поїхала без паспорта. Тоді колгоспники були обмежені в правах: паспортів їм не давали, зарплату не платили, тримаючи людей на селі за безправну робочу силу. Спасибі, допоміг колишній чоловік Іван: він вислав їй довідку з колгоспу. Шахтарська праця була в пріоритеті, тож Віра змогла за тією довідкою отримати паспорт й улаштуватися на роботу в шахтарську їдальню.

– Вдень ми годуємо шахтарів – варимо, шкваримо... А вночі печемо для них пиріжки. Чотири 40-літрові каструлі пиріжків треба було напекти! Вранці кочегар несе ті каструлі на прохідну, а мені їх треба було спродати. Я так боялася, щоб не вийшло як в анекдоті: «кінчай торгувати, бо нічим здачу давати»!

Пиріжки були переважно з горохом, капустою і картоплею. Коштували 4 чи 5 копійок і розліталися за 20 хвилин. Частина пиріжків залишалася кухарям, які їх пекли. Завідуюча їдальнею суворо забороняла давати «дармові» пиріжки офіціанткам: вони, мовляв, їх не ліплять. *«Ну як же я їй не дам, як вона просить?»* – жаліслива Віра частенько пригощала жінок пиріжками зі своєї пайки.

Доброзичлива, скромна й відповідальна, вона полюбилася всім працівницям їдальні. Коли довелося повертатися додому (захворіла мама), особливо жалкувала за нею завідуюча: *«Видно, не буде вже в мене таких помічниць, як ти, Вірочко. Їдь, вправляйся та вертайся назад!»* – виряджала вона Віру.

Повернувшись додому, жінка пішла працювати на маслозавод у Білоцерківку.

– Вісім років на заводі бідони з молоком тягала, – пояснює Віра Петрівна. *– Тоді з колгоспів машинами привозили в бідонах на завод молоко й вершки сепаровані. Треба було те молоко повиливати, бідони вимити... Вершки сепарували, пастеризували, виливали у бойку й збивали масло. Вручну, уявляєте! Працювали у дві зміни: з 8.00 до 17.00, потім з 17.00 до 1-ї години ночі. А було таке, що й до ранку залишалися, якщо щось зламається...*

На роботу з Лобурів їздила велосипедом, а взимку пішки ходила. У заметіль доводилося ночувати в Білоцерківці у знайомих, які жили коло заводу.

Синок влігся спати... біля вулика

У 1962 році Віра вийшла заміж за Леоніда Михайловича Михайло́вича, місцевого колгоспника, який працював на конях.

– Його батько до війни був лікарем у Білоцерківській лікарні, та в 1937 році якась Бела донесла на нього, що він єврей. Його забрали в Миргород, завели на нього справу, а потім розстріляли.

Сім'я жила на Кручі, у чоловікових батьків. 1963 року народився Віктор, 1966 року – Володя, 1971 року – Сергій. Двох синів уже немає, залишився середній Володя...

– Усього пережила на своєму віку: була й радість, було й горе, – зітхає Віра Петрівна. І розповідає, як важко їй було вправлятися з дітьми, не покидаючи роботу:

– Як другого народила, побула трохи в декреті й вийшла на роботу. Через кожні три години бігала додому – годувати дитину. Спасибі сусідам, погодилися глядіти за малим.

Та одного разу, коли вже Вова почав повзати, повернувшись додому, мати не знайшла сина на сусідському подвір'ї. Вона обнишпорила всі закутки в хаті, обшукала увесь двір – дитини немає! Заглянула за хату (а в них за хатою вулики стояли) і мало не зомліла: її дитятко лежить під вуликом і не ворушиться! А навколо нього гудуть бджоли...

– В мене серце обірвалося: його точно бджоли закусали! Я прожогом кинулася до вулика, коли бачу – він спить. Узяла його на руки, обдивилася – ніде не покусаний... Принесла в хату, поклала на кровать, трошки розтеліпала – слава Богу, жодного укусу!

Як з'ясувалося, проґавив свого підопічного сусідський 10-річний Сергійко, якому доручено було стежити за малим. Хлопчина забув, що він нянька, й побіг гратися на балку. А малюк заліз у холодок під вулик і заснув.

– Тітко Мелашко, не бийте Серьожу, – вмовляла Віра Петрівна сусідку. *– Дитина є дитина...»*

Як хлопці підросли й пішли до школи, Віра Петрівна влаштувалася кухарем у шкільну їдальню. На роботу ходила на 7.00 ранку, вставала о 5-й годині, готувала сніданок чоловікові й хлопцям, порала птицю, а виходячи з дому, будила дітей.

– У нас вдома був телефон. Тільки я прийду на роботу, дзвоню з їдальні: «Повставали?» І хлопці кожен по черзі мені доповідають: «Я одягаюся вже», «Я портфель склав»...

Чоловік працював у колгоспі спочатку фуражиром біля корів, а потім закінчив 10-місячні курси комбайнерів і став механізатором. Леонідові Михайловичу було лише 55 років, коли він помер від серцевого нападу...

Ювілей відзначатиме в Морозівщині

Звільнившись зі школи, Віра Петрівна 23 роки поспіль пропрацювала кухарем у ресторані поблизу зупинки «Білоцерківка». Через три роки після смерті чоловіка жінка втретє вийшла заміж за вдівця Івана Андрійовича Фененка. У 2003 році вони перебралися з Білоцерківки у Морозівщину, купивши там газифіковану хату.

Має бабуся чотирьох онуків і чотирьох правнуків. Рідні нечасто навідують стареньку, тож допомагає пенсіонерам соцпрацівниця, яка двічі на тиждень приносить їм харчі й ліки. Три роки, як Віра Петрівна осліпла, майже нічого не бачить. Усю роботу по господарству виконує Іван Андрійович. Проте свою професійну справу – куховарство – жінка не полишає: вона навпомацки чистить картоплю, шинкує капусту, а чоловік кидає їх у борщ.

Із ювілеєм Вас, шановна Віро Петрівно! Хай осінь Вашого життя буде теплою й щасливою, хай любов'ю і піклуванням оточують Вас рідні й близькі.

Сергій МИКОЛЕНКО.

Виконком Білоцерківської сільської ради та ветеранська організація глибоко сумують з приводу смерті

жительки с. Білоцерківка, дитини війни, ветерана праці
МОРОЗЕНКО
Ганни Андріянівни

і висловлюють співчуття рідним і близьким покійної.

Дні народження відзначають члени нашої громади:

27 серпня
ЛИТВИШКО
МАРІЯ ПОЛІКАРПІВНА
(с. Рокита) – 75 років;

2 вересня
МИХАЙЛЕЦЬ ВІРА ВАСИЛІВНА
(с. Рокита) – 80 років;

3 вересня
ОТЧЕНАШЕНКО
ВАСИЛЬ ПАНТЕЛЕЙОВИЧ
(с. Морозівщина) – 75 років;

4 вересня
КРАСЮК ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ
(с. Балаклія) – 60 років;

5 вересня
СЕРГЕЄВА НАДІЯ ПАВЛІВНА
(с. Красногорівка) – 80 років;
ОЛІЙНИК ЛІДІЯ МИКОЛАЇВНА
(с. Мостовівщина) – 75 років;
ГУРЖОС
КАТЕРИНА МИКОЛАЇВНА
(с. Балаклія) – 65 років;
РОМЕНСЬКИЙ
ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ
(с. Рокита) – 65 років;
АДАМЕНКО
МИКОЛА ІВАНОВИЧ
(с. Попове) – 60 років;

8 вересня
ФЕНЕНКО ВІРА ПЕТРІВНА
(с. Морозівщина) – 80 років.

Виконком Білоцерківської сільської ради, рада ветеранів та члени громади вітають іменинників і бажають козацького здоров'я, активного довголіття, простого людського щастя, сімейного благополуччя, веселого сміху й щоденної радості.

Хай не спішать літа
на ваш поріг,
Хай повсякчас здоров'я
прибуває,
У цей святковий день
ми від душі
Всього найкращого бажаєм.

Хай здоров'я день від дня
Все міцнішає невпинно,
Радує нехай рідня
Й близькі люди неодмінно!

Сонця, радощів, краси,
Щоб фінансів вистачало.
І щоб з радістю завжди
Своє свято відзначали!

Знищимо амброзію разом!

Одним із найнебезпечніших для людини та довкілля бур'янів-алергенів є амброзія полинолиста. Вона виснажує ґрунт, споживаючи велику кількість поживних речовин, та пригнічує інші культури. А в період цвітіння (серпень–вересень) пилок цієї рослини викликає в людей жахливі алергічні прояви: почервоніння й набряк слизових носоглотки, нежить, чхання, виділення з носа, першіння в горлі, кашель, почервоніння очей, сльозотечу й свербіння. Ці алергічні прояви мають назву амброзійний поліноз.

Ще років 20 тому амброзію можна було зустріти в Україні хіба що зрідка. Тепер же вона повсюди заполонила городи, поля, узбіччя доріг і перетворилася на проблему загальнодержавного рівня.

Розмножується амброзія лише насінням, яке кожна рослина продукує у великій кількості. Невеликі рослини дають по 50–300 насінин, добре розвинені – по 30–40 тис. (!) насінин, а окремі екземпляри до 80–100 тис. І кожна насінина може зберігатися в ґрунті до 40 років! Тобто якщо не знищувати амброзію, то можна занапастити землю на чотири десятиріччя наперед.

Однак знищувати цей бур'ян-алерген дуже складно. Справа в тому, що коли в землі залишається навіть невелика частинка кореня, рослина невдовзі виростає знову. Якщо ж удасться повністю перемогти амброзію на своїй земельній ділянці, це не гарантує, що вона не з'явиться наступного року. Адже насіння може переноситися на значні відстані з водою, вітром, транспортом тощо.

Побороти амброзію полинолисту можна лише одночасно спільними зусиллями. Закликаємо всіх жителів громади уважно обдивитися свої обійстя та повиривати чи хоча б покосити карантинну рослину у себе на городах, подвір'ях, навколо них. Саме зараз настає період цвітіння амброзії, а отже, й сезон алергії. Час діяти, поки квіти не перетворилися на насіння та не заполонили навколишню територію.

Якщо ж у вас з'явилися алергічні прояви, необхідно негайно звернутися до лікаря й виконати всі його поради. Варто знати, що амброзійний поліноз може викликати й довготривалі наслідки: роздратування, депресію, поганий сон, головний біль, розпухлі губи, закладення у вухах, втрату нюху та смаку.

Міфи й правда про шкоду молока

Останнім часом «продвинуті» люди почали дбати про своє здоров'я та приділяти серйозну увагу харчуванню. Тепер модно займатися фізкультурою, спортом і не пхати в рота все підряд.

З'явилося чимало наукових і псевдонаукових теорій про шкоду багатьох звичних для людства продуктів, зокрема молочних. У тренді – пити вівсяне, бананове, соєве, кокосове та інші види «молока». Одне слово, радять споживати будь-яке молоко, крім класичного.

Дієтолог Андрій Невський вірить лише дослідженням та науково доведеним фактам. На своїй сторінці у соцмережах він розвінчує популярні міфи про шкоду молока.

Міф 1. Дорослі не можуть засвоїти молочні продукти.

Людський організм створений напрочуд розумно. Тож якщо якісь речовини не засвоюються, вони просто проходять крізь шлунково-кишковий тракт «транзитом» і виводяться з сечею чи фекаліями. Справді, є окремі люди (але їх зовсім небагато), яким шкодить лактоза (молочний цукор). Проте вони точно знають, що у них – непереносимість цього продукту. Якщо у вас після склянки молока немає діареї або нудоти, значить, із вами все в порядку, й ви можете без остраху пити молоко та їсти сир, сметану тощо.

Міф 2. Від молочних продуктів з'являється целюліт.

Прихильники цієї теорії стверджують, що у нас немає ферментів, які розщеплюють казеїн – молочний білок. І цей незасвоєний елемент викликає запалення підшкірного жиру. Та знов таки: якби щось не засвоїлося, то просто б вийшло з організму природним шляхом.

Міф 3. Молочні продукти утворюють слиз і провокують запальні процеси.

Деякі педіатри навіть радять прибрати молоко з дитячого раціону при ГРВІ. Але дослідження підтвердили, що між молоком і появою слизу в дихальних шляхах немає жодного фізіологічного зв'язку!

Міф 4. Від «молочки» з'являються прищі.

На жаль, американські вчені знайшли зв'язок між акне й молочною продукцією. Як стверджує стаття, опублікована 2018 року у виданні «The National Center for Biotechnology Information», існує «позитивний зв'язок» між молочними продуктами й появою прищів. Механізм цього зв'язку поки ще не вивчений.

Водночас треба мати на увазі, що появу акне провокує й низка інших харчових продуктів, зокрема хлібо-булочні вироби, солодощі, жирна їжа тощо.

Міф 5. Молоко вимиває кальцій з кісток

Усі дослідження доводять якраз протилежне: наш організм отримує кальцій із молочних продуктів та інших продуктів тваринного походження, а не втрачає його, вживаючи «молочку».

Міф 6. Через «молочку» виникають набряки.

У молочних продуктів високий інсуліновий індекс. Інсулін стимулює вироблення альдостерону в надниркових залозах – цей гормон затримує натрій, а разом з ним і воду, що може привести до невеликого набряку. Але не варто цього боятися: незначне затримання рідини в організмі – цілком природній процес, який постійно відбувається під впливом різних видів їжі.

Підсумовуючи, зазначимо, що молоко й молочні продукти можуть нашкодити тільки тому, в кого є непереносимість лактози, алергія на молочний білок або проблеми із засвоюванням інсуліну. Для всіх інших молоко корисне. Звичайно ж, якщо вживати його в міру.

За матеріалами 24tv.

Зверніть увагу

Держава виплатить школярам із багатодітних малозабезпечених сімей по 2000 гривень

Держава вирішила допомогти багатодітним малозабезпеченим родинам зібрати дітей до школи.

4 серпня 2021 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову № 803, відповідно до якої напередодні нового навчального року багатодітним сім'ям, які станом на 1 серпня 2021 року є одержувачами державної соціальної допомоги як малозабезпечена сім'я, виплатять одноразову допомогу в розмірі 2 тис. гривень на кожну дитину шкільного віку.

Як повідомив голова Полтавської ОДА Олег Синєгубов, на Полтавщині таку допомогу отримає 1561 сім'я. Загальна сума виплат у нашій області становить 7 млн 892 тис. грн, тобто кошти виплатять на 3 тисячі 946 дітей.

У нашій громаді налічується кілька десятків малозабезпечених багатодітних сімей. Допомогу отримають лише ті, хто до 1 серпня 2021 року оформив документи для отримання державної допомоги як малозабезпечена сім'я. По 2 тис. грн виплатять кожній дитині, яка станом на 1 серпня 2021 року має вік 6-18 років (включно). Для цього подавати додаткові документи не потрібно. Органи соцзахисту самі підготують документи та перерахують кошти на рахунки одержувачів, відкриті в банківських установах, або через виплатні об'єкти АТ «Укрпошта».

Громадсько-політична газета "Наша громада – єдина родина". Свідоцтво про реєстрацію серія ПЛ № 1205-462Р від 19.12.2017 р.
Засновник – ПП "Білоцерківська агропромислова група". вул. Лесі Українки, 28, с. Білоцерківка Миргородського району. Віддруковано у друкарні "ПКЛ" вул. Чехова,12-а, м. Вінниця. Тел. (0432) 55-63-97.
Розповсюджується безплатно. Тираж 2400 прим. Замовлення № 2121417. Матеріали в газету надсилайте на електронну адресу: gazeta@biagr.net.ua